

DER-KENÂR YAZILARI

*Kenan ERDOĞAN**

Giriş

Bu yazı çalıştığımız iki yazma divan nüshasının sonunda ve kenarlarında (Niyâzî-i Mısrî Divanı, Süleymaniye Ktp. Mehmed Murad 43/1, ve Yazma Bağışlar 2497) bulunan konuları birbirinden farklı dört küçük parçadan oluşmaktadır: Aşık Niyâzî'nin bir şiiri, gazel-nâme (?), Şeyh Galib'in vefatı için düşürülmüş bir tarih ve Nushî'nin 1163 yılında Filibe ve Pazarcık'ta olan depremi anlatan altı beyitlik küçük manzumesi.

Bunların arada kaybolup gitmesine gönlümüz razı olmadığı için böyle birbirinden tamamen farklı dört konuyu birlikte vermek istedik. Çünkü her araştırmacı kendi sahasında ve özel çalışma alanında çalışırken yazma kenarlarında, başında, sonunda kayıtlı bulunan faideler, dualar, haşiyeler, ilaç tarifeleri, bir olayla ilgili söylenilen tarihler, şiirler, yazılar, mektuplar, mühür ve vakıf kayıtları vs. biraz arada kalıyor, kendi kaderine terkediliyor, unutulup gidiyor gibi. Halbuki bu küçük kırıntı bilgiler de -bir edebî eser kadar olmasa bile- kendi zamanının bir tanığı olup, o zamandaki insanların hayat tarzını, duygu ve düşüncelerini, olaylara bakış açılarını, kısaca kültür ve medeniyetlerini bize vermede birer küçük ipucudur. Şimdi bu küçük parçalara sırasıyla bir göz atalım:

1. Aşık Niyâzî'nin Bir Şiiri

1. Birinci parça, yani Aşık Niyâzî adına kayıtlı şiir, aruzun remel bahrinden 3 fâ'ilâtün 1 fâ'ilün tef'ileleriyle ve murabba' nazım şekliyle yazılmış gibi görünüyorsa da, hece vezniyle ve koşma tarzında yazıldığını kabul etmek herhalde daha doğru olsa gerek. Çünkü aruzla yazıldığı takdirde çok fahiş hatalar var ve tam murabba' nazım şekline de uymuyor. Ayrıca şairin "âşık" diye mahlas belirtmesi de bunun âşık edebiyatı nazım şekli olan koşma olabileceğine işaret ediyor. Fakat aruzu taklit ettiği ve ona da -hatalarla birlikte- uyduğu görülüyor. Bunun yanında üç bend, yahut kıtadan oluşan bu kısa şiirde bir sürü imlâ hatâsı mevcut¹: Bir defa mahlâsında geçen âşık kelimesi bile ($\uparrow\oplus\Box\leq\Box$) şeklinde -şin harfinden sonra y ile birlikte- yanlış yazılmış. Redif olan "yetiştir" ise ($\rightarrow\oplus\Box\subseteq\Box\Xi$) şeklinde ayrı ve yanlış. 2. teklik şahıs eki, kef'le yazılması gerekirken devamlı, "aldın", "saldın" vb.

* Yard. Doç. Dr., Celâl Bayar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü.

¹ Aynı imlâ hatâları, özellikle âşık ve gül kelimelerinin yazılışı, 2. teklik şahıs ekinin yazılışı, ve sâir özellikler, aynı şahıs tarafından yazıldığını sandığımız aşağıdaki "gazel-nâme" başlıklı yazıda da bulunmaktadır.

gibi örneklerde olduğu gibi (©□) ye nun ile; gül (çiçek) ve gülyüzlü kelimesi, aslında olmadığı halde (Ψ) “vav”la; “gönlüm” halk deyişiyle “göynüm” şeklinde; “misâli” kelimesi yanlışlıkla (η) “sin”le vs... Şiirin son mısraının vezninde de bir aksaklık göze çarpıyor.

Peki bu Âşık Niyâzî kimdir? Edebiyat tarihimizde çok sayıda Niyâzî mahlâslı şair olduğu halde Âşık Niyâzî mahlaslı birine rastlamıyoruz. Meselâ beş öğretim üyesince 30 kadar tezkire taranarak hazırlanan “Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü”nde² geçen 2 Niyâz 10 tane Niyâzî arasından yalnızca “Üsküp’de doğan, sipahi zümresinden, Riyâzî’nin hemşehrisi ve dostu, mûsikîşinaslığı ve bestelediği murabba’larla tanınan ve meclislerde okuyarak ihsanlar alan Niyâzî’nin³ halk şiirine de yatkınlığı anlaşılıyorsa da aradaki yüzyıl farkı, âşık mahlasını kullanmaması, vezin ve dille hakimiyeti gibi sebepler göz önünde bulundurulursa bu şahsın da belirtilen şahıs olmadığı anlaşılır.

A. Talat Onay’ın “Türk Şiirlerinin Vezin ve Şekli”nde⁴ örnek bir şiirini yayınladığı, ve V. M. Kocatürk’ün “Büyük Türk Edebiyatı Tarihi”nde⁵ “Tahminimizce XVIII. yüzyılın ikinci yarısı veya XIX yüzyılın başlarında yaşamıştır. Konyalı olduğunu zannediyoruz. Gufranî’nin bir şiirinde “Niyâzî ve Şem’î varmış” diye bahsettiği şair olsa gerektir” diye sözünü ettiği halk şairi Niyâzî ise şairimize yüzyıl olarak yakın olmakla beraber (Bu yazılar tabii ki Şeyh Gâlib’in vefatı tarihi olan 1799’dan veya 1163/1749-50 Filibe ve Pazarcık depreminden sonra -eğer başka bir nüshadan istinsah edilmemiş ise- yazılmış olması gerekir.), Konya gibi dar bir çevrede kalması bu ihtimali de zayıflatmaktadır.

Hakkında bilgi bulamadığımız ve şiirini yayınladığımız şairimizin, yazmanın yaşı ve bizim tahminimize göre, XVIII yüzyılın ikinci yarısı ile XIX. yüzyılın birinci yarısında yaşamış olması kuvvetle muhtemeldir.

Şiirin gerek üslûp ve gerekse konu bakımından içinde bulunduğu Niyâzî Mısırî’nin Divanı ve şiirleriyle bir ilişkisinin olmadığı meydandadır. Çünkü Niyâzî ve Mısırî gibi iki değişik mahlas kullanan Niyâzî-i Mısırî, Âşık Niyâzî şeklinde bir mahlas kullanmadığı gibi şiirleri de hemen daima tasavvuf neşvesiyle söylenmiştir ve vezin bu kadar aksamaz. Ayrıca N. Mısırî’nin bir

² H. İpekten ve arkadaşları, *a.e.* Kültür Bak. Ank. 1988, s. 346-348.

³ Bu Niyâzî için bkz. Kınalızâde Hasan Çelebi, *Tezkiretü’ş-Şuarâ*, Haz. İ. Kutluk, Ankara 1978-1981, II, 1022,.

⁴ A.T. Onay, *a.e.*

⁵ V. M. Kocatürk, *a.e.* Ank. 1970, s. 501.

çok yeni şiiri tarafımızdan bulunmakla⁶ birlikte bu şiire başka hiç bir divanda rastlanmamıştır. Bu şiir de zaten bu yazma divanın içinde değil, son kısmında ve sonradan başka bir yazıyla yazılmıştır.

Son olarak Ord. Prof. Dr Fuat Köprülü, Türk Saz Şairleri'nde⁷ XIX. yüzyıl sazşairlerini sayarken başka bir Niyâzî'den bahsederek “..yine bu devre ait muhtelif tarihi destanlar yazmış olan Osmanlı donanmasına mensup İstanbullu Âşık Gülzârî, Niyâzî, Âşık Tahirî de bu asrın ilk yarısında yetişmişlerdir” diyerek 660. sayfaya bir koşmasını alır. Fakat, şairimizin, hakkında hiç bir bilgi bulunmayan sadece XIX. yüzyılda yaşayan bir destan şairi olarak bilinen bu Niyâzî'den de -yukarıdaki sebeplerden dolayı- farklı bir şair olduğunu sanıyoruz.

2. Gazel-nâme

2. Parçaya gelince, bu bir sayfalık garip yazı da aynı yazma divanın sonunda bulunuyor. Yazıda geçtiği gibi bu gerçekten bir aşk mektubu mudur? Belki! Fakat daha çok, “kusurumuz var ise afv buyurasız, rûzgârdan giderisem kala hattım yâdigâr” dediğine bakılırsa belki de yazmaya sahip olan veya okuyan birisinin o an kendisinden bir hatıra kalsın diye duygularını, divan sonundaki boş yaprağa karaladığı bir yazı olmalı. Gerçekten garip bir yazı, başlığı da “gazel-nâme”! Biz kaynaklarda “gazel-nâme” diye bir kelimeye rastlamadık. Öyleyse bu yazıcının özel bir kullanışı. Fakat biraz mürekkep yalamış biri için muhtevâyâ çok uygun bir yakıştırma. Çünkü bu bir sayfalık yazıda, mektup tarzında güzel ve gazelde bulunan unsurlar aşk hastasına hazırlanmış bir macun şeklinde somut olarak sunuluyor. Halk diliyle yer yer klişeleşmiş benzetme ve tamlamalarla, ama fazla yapmacıklığa kaçmadan. Konuya yaklaşma tarzı, kullanılan ifadeler, biraz okumuş bir halk adamı veya divan şiir veya nesrine öykünen bir halk şairinden başkasının değil gibi. Giriş, sanki halk hikâyelerindeki o klişeleşmiş “râviyân-ı ahhâr”lı bir iki tamlama ve zorlamadan sonra hemen halk dilindeki sade ifadelere yerini bırakıyor: “Şifâu'l-kulûb, likâu'l-mahbûb gözim yaşıyla yazıldı bu mektûb..” Aşağısında secili, pratik halk nesri ve mektup üslûbundan bir örnek görüyoruz: “Canımdan azizim, sükkerden lezîzim..”

Konuya yaklaşma tarzı bakımından bir halk adamı, belki de biraz mürekkep yalamış bir halk hekimi gibi diyoruz. Çünkü soyut bir kavram olan

⁶ Niyâzî-i Mısri'nin matbu nüshalarda olmayan daha önce yayınlanmayan, bilinmeyen bazı yeni şiirleri tarafımızdan yayınlanmıştır. Bkz. Kenan Erdoğan, *Niyâzî-i Mısri, Hayatı, Edebi Kişiliği*, Eserleri, Akçağ Yay. Ankara 1998

⁷ F. Köprülü, *a. e.*, Ankara 1964, I, 541,660.

güzelliği, gazel ve güzeldeki unsurları, dirhemlerle tartarak, havanda dövüp, tülbentlerden elemesi bize, yüzlerce yazma kenarındaki binlerce fâideleri, ilâç tarifelerinin üslûbunu hatırlatıyor.

Yukarıdaki Âşık Niyâzî'nin şiiri için söylediğimiz yazı ve imlâ bozuklukları burada da aynen geçerli. Fazla olarak “alev” kelimesinin (V) ayn'la yazılması; “arzu” kelimesinin (κΞ)dad'la yazılması; 1. teklik şahıs ekinin devamlı “gözüm, azizim” de olduğu gibi (l) ye ile yazıldığı da dikkati çekmekte. Bazı yerlerde, özellikle sona doğru, bazı kelime ve anlam düşüklükleri de görülüyor. Yazı ve imlânın bozuk olması metnin tam okunamamasına ve bazı problemlerin kalmasına sebep oldu.

Bu parçanın, daha önce yayınlanmış aşk illeti için hazırlanan anonim bir reçete ile büyük benzerlik gösterdiğini gördük ve karşılaştırılması için buraya onu da aldık. Daha düzenli olan bu reçete ile metnin bir çok kelime ve tamlamasının büyük benzerliği, (bazı kelimeleri aynı) var. Reçeteye göre aşk hastalığının teşhis ve tedavisi şöyledir:

“Aşk illeti bir illet-i şedidedir ki; ibtidâsı gözden, intihâsı yürekden. Bir sîm-ten, nâzik-beden; âhû gözlerin süzüp, melek simasın bozup; yüreği tir tir titreyüp, nabzı fîr fîr atupdur. Ol kimseye tabib ilâc edemez ve zinhar halinden fehmedemez.

Ana ilâc budur ki:

Azîzim! Bir dirhem nâz, iki dirhem niyâz; üç dirhem bûse; dört dirhem cilve; beş dirhem muhabbet; altı dirhem nezâket; yedi dirhem zarâfet; sekiz dirhem şetâret; dokuz dirhem muânaka; on dirhem istiğnâ. Bu eczâları alıp, içinden cefâ çöplerin çıkarup, vefâ havanında sahkedip, mahabbet potasında hasret ateşiyle kaynadup kıvama geldikte indireler. Akşam, sabah birer dirhem mikdarı tayın edeler. Eğer andan ifâkat bulmazsa sîne hammâmında harâret basdıkça âb-ı zülâlden içireler. Gâyetle mücerrebdür. Hattâ fakîr bir kaç defa tecrübe etmişimdür⁸.

3. Gâlib Dede'nin Vefâtına Bir Tarih

3. olarak bir tarih mısraını içinde taşıyan bu küçük şiir de yine aynı yazmanın sonunda bulunuyor. Konuyla ilgili kaynaklara baktığımızda bu tarihin bilinmediğini gördük ve buraya ilâve ettik.

Bu durumda Şeyh Gâlip için tarih söyleyen aşağıya aldığımız bilinen tarih ve şahısların yanına, vereceğimiz bu şiir ve şâirini de ilâve etmek gere-

⁸ Murat (Uraz), *Halk Edebiyatı, -Şiir ve Dil Örnekleri-*, İstanbul, 1933; İskender Pala, *Şairlerin Dilinden*, İstanbul 1996, s. 36-37.

kiyor ki, bu da Gâlib Dede'nin, çevresinde ne kadar sevilip sayıldığını göstermektedir⁹.

1. Adanalı Müverrih Sürûrî üç tarih söylemiş. (Bunlardan biri yine yazmamızın kenarında kayıtlı)

2. Halil Nûri Bey'in oğlu müderrisinden Nebil Muhammed (v.1235/1839) bir tarih söylemiş.

3. İsmail Hulûsî Dede bir tarih söylemiş.

4. Gâlib'e mensup olduğu sanılan süvari mukâbele kalemi hulefâsından Halîm, biri lâfzî ve manevî mücevher, diğeri tâm iki tarih söylemiş.

5. İşkodralı Şerif Mustafa Paşa'nın (v.1313-1896) oğlu Hasan Hakkı Paşa da mücevher olarak lâfzî ve manevî bir tarih söylemiş.

6. Bizim ilâve edeceğimiz tarih ki Şerîf adına kayıtlıdır. Kesin olmakla beraber bu şahsın, bir üstte geçen Hasan Hakkı Paşa'nın babası olan ve kendisi de bir mevlevî olan İşkodralı Şerif Mustafa Paşa (1797-1860) olması kuvvetle muhtemeldir¹⁰.

4. 1163 Pazarcık, Filibe Zelzelesi ve Bir Manzûme

Son olarak Süleymaniye Ktp. Yazma Bağışlar, Nu. 2497'de 49. yaprağın altında Nushî mahlaslı bir şâirin "Pazarcık'ta şehir-i Filibe'de" büyük bir zelzele olduğunu, şehrin, cami ve mescid(ler)in harap olduğunu anlatan altı beyitlik bir manzumesi bulunmaktadır. Bunun da şehir tarihiyle ilgili tarihî bir belge olabileceğini düşünerek yayınlıyoruz.

Türk tarihinde, Tatar-Pazarcığı ve Pazarcık olmak üzere iki Pazarcık bulunmaktadır. Şimdiki Bulgaristan topraklarında olan bu şehirlerden Tatar-Pazarcık, Filibe'nin batı ve yukarısında idare bölümü merkezi ; Pazarcık'ın ise kuzey-doğu Bulgaristan'da eski Dobric, şimdiki Tolbuhin şehri olduğu kaynaklarda belirtilmektedir¹¹.

⁹ Gâlib Dede için söylenen diğer tarihler için bkz. Şeyh Gâlib, *Hüsni ü Aşk*, Hazırlayan Abdülbâki Gölpinarlı, *Şeyh Gâlib Divanı'ndan Seçmeler*, 1985, s. 5; Sedit Yüksel, *Şeyh Gâlib, Eserlerinin Dil ve Sanat Değeri*, Ankara 1980, s. 27-30; Ali Alpaslan, *Şeyh Galip*, 1988, s. 9; Naci Okçu, *Şeyh Gâlib Divanı*, Ankara 1993, I, 8-10; Muhsin Kalkışım, *Şeyh Galip Divanı*, Ankara 1994, s. 24; Halûk İpekten, *Şeyh Gâlib, Hayatı, Edebî Kişiliği ve Bazı Şiirlerinin Açıklamaları*, Ankara 1996, s. 15.

¹⁰ Şerif Mustafa Paşa için bkz. *İslâm Ans.* VIII, 727-730.

¹¹ Bkz. *Meydan Larousse*, s. XIX, 952, İstanbul 1972.

Filibe ise, Bulgaristan'ın güneyinde bugünkü adı Plovdiv olan eski bir Osmanlı şehridir. Eski adı Philippopolis olan ve daha önce on yıllarca Bizans-Bulgar ve Haçlılar arasında el değiştiren şehir, 1361 yılında Türkler tarafından fethedilerek imar edilmiş, pek çok han, hamam, mescid ve cami yapılmıştır.

Bunlardan bilhassa 1425 tarihinde II.Murad tarafından yaptırılan Cuma (Cuma, Ulucami) Cami çok meşhur olup 1199(1785)'da önemli kısımları zelzeleden yıkılmış ve I.Abdülhamid tarafından yeniden yaptırılmıştır. Evliya Çelebi'ye göre şehirde 53 cami, birkaç medrese, 70 mektep vardı. 1859'da şehirde 30 cami; 1824'de 24 Cuma cami ve 9 mescid; 1908'de ise 21 cami 3 mescid bulunmaktaydı¹². Fetihten sonra %'80'lere kadar çıkan müslüman Türk nüfusun uygulanan zulüm ve tehcir politikaları sonucu günümüzde %'6-7'lere kadar düştüğü ifade edilmektedir.

Şiirde açıkça (lafzen tarih düşürülerek) söylendiğine göre -bilinen 1199/1785 depreminden 36 yıl önce, hicrî 1749 15 Ramazan Pazartesi günü büyük bir deprem daha olmuş, cami, mescid ve minare yıkılmış, şehirde büyük bir tahribat olmuş, insanlar korkudan ödleri patlayarak dehşetli gürültülerle ve büyük bir acı ile şehirden dışarı kaçmışlar ve depremin etkisiyle yerler yarılmış ve ortaya sular çıkmıştır. Nushî de bunun üzerine, bu olayın unutulmaması ve dilden dile söylenmesi için bu şiiri yazmıştır. Şiirde tam okunamayan birkaç kelime (parantez içindekiler) anlam bakımından tarafımızdan tamir edilmiştir.

30 kadar tezkire taranarak hazırlanan “Divan Edebiyatı’nda İsimler Sözlüğü”nde ve çeşitli ansiklopedilerde maalesef Nushî mahlaslı bir şaire rastlayamadık¹³. Dilinden ve kullandığı kelimelerden okumuş birisi olduğu anlaşılan ve olayı (büyük bir ihtimalle) yaşayan şairin, canlı tasvirleri dikkat çekmektedir. Şiir, beyit usûlüne ve gazel-kasîde nazım şeklinin kafiye esasına göre (aa, ba, ca..) ve aruzun remel bahrinden “fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün” kalıplarıyla yazılmıştır ve altı beyittir.

¹² Bkz. TDV. *İslâm Ans.*, İstanbul 1996, XIII, 79-82

¹³ Bkz. İpekten ve arkadaşları, a.e.; A. Sırrı Levend, *Türk Edebiyatı Tarihi*, 1.C., Ankara 1984; *Türk Dili ve Ed. Ans.*, (Dergâh Yay.), *Türk Ans, İslâm Ans.* vd. Ayrıca Mustafa İsen, *Ötelerden Bir Ses (Divan Edebiyatı ve Balkanlarda Türk Edebiyatı Üzerine Makaleler)*, Ankara 1997

Metinler

1. Âşık Niyâzî adına kayıtlı şiir:

Sen beni helâk eyledin ey cenânım yetişir
 Aklımı başımdan aldın ruh-revânım yetişir
 Eyledin Mecnûn misâlî dağlara saldın meni
 Yazın ıssı kışın soğuk yakdın cânım yetişir
 Arz-ı hâlimi söyleyim dinle gülyüzlü melek
 Sencileyin ser-çeşmeye bencileyin kul gerek
 Kesilmez ayru kararım kendim iderim helâk
 Ferhâd gibi yer yüzine dökme kanım yetişir
 Koynun içi gül (ü) gülşen deli göynüm yaylası
 Leyl (ü) nehâr bu serimden gitmez aşkın sevdâsı
 Yeter oldu çok ağlatdın güldür Âşık Niyâzî
 Ben bilirim ey cenânım {çok} mürvet kânım yetişir

2. Gazel-nâme

Şifâû'l-kulûb, likâû'l-mahbûb, gözim yaşıle yazıldı bu mektûb! Rûh-ı revânım gonce-dehânım efendim cânım(?)! Şefkatlü, bu bendesine mürüvvettü, cânımdan azîzim, sükkerden lezîzim, sevgili yârim, bedende (yedinde?) cânım. Fikr (ü) hayâlim, bâğı- ?ânım, taze fidânım, ûd (u) reyhânım, kâmeti servi?, eyleme cevri. görünce boyunu, misâlî hûrî, derdine düşdüm, yandım tutuşdum. (Ca)hîm-i firâkın nârına düşdim. Senin gül yüzün hem şîrîn sözün, âdem öldürir âhû gözin. Aşkın yolunda tâ ki cânım tendedir, i'tikâdın muhkem olup cümle gönlüm sendedir. Sevdim cân (u) gönülden ey gül-i âlî-cenâb eylemem senden ferâgat hâsılı kat'î cevâb düz. ? şiddetinden cûşdur deryâ deniz. Arzû ider tabîat görüşmek ister bendeniz. Yine âh efendim, bu aşk illeti cümle illetlerden şedîd. İbtidâsı gözden intihâsı yürek dendir. Taze betin gül gibi solup, ol âhû gözin süzüp. Meded başım ağrur cânım. Saklu dutamaz tiz tiz atar gûyâ âh u vâh-ı harâret çeker. (Be)nzi sararup mîzâcsız elleri ve ayakları gâh âteş gibi yanar, gâh temür gibi soğuk olur. Ol kimseye ilâc idemez. Ol kimseye ilâc, sağ yanı bâğ bostân ve sol yanı gül gülistân olup ba'dehu bu ma'cûnı isti'mâl ideler: Ol ma'cûnun eczâları beyân olunur. Nâz (1) dirhem, şîve (2), çâre(1), istiğnâ (4), edâ (5), letâfet (100), nezâket (6), muhabbet (95685), firâset (40) alup bir (ara)ya cem' idüp, içlerinden cefâ çötlerin ayrup, vefâ havânında sahk idüp safâ dülbendinden eleyüp şevk ve muhabbet tenceresinde hasret 'aleviyle kaynadup kıvâma geldükde vuslat meblağıyle ahşam ve sabâh taayyün ide-

ler. Ammâ içlerinde ihtiyâr ve çirkinlerden kendülerin perhîz ideler. Şifâ bula. Her ne kadar kusûrumuz var ise afv buyurasız deyu bunu yazdım. Rûzgârın gider isem kala hattım yâdigâr. Ben de ey kaşı kirpik bundan(?) ey yâd bulur. Sencileyin ben bulamam yâr ey..

3.Gâlib Dede'ye Târîh:

Zîr-i felekde dâim siperdür fark-ı hünerver tîr-i cefâyâ
 Bir ehl-i hâlin dehr itdi tebdîl subh-ı hayâtın şâm-ı fenâyâ
 Kıldı cihândan kat'-ı alâyık müstağrak oldı feyz-i likâyâ
 Mir'ât-ı nefsi kıldı musaykal ta'cîl itdi kurb-ı Hudâ'ya
 Buldum *Şerîfâ* târîh-i fevtin "*Gâlib Dede âh göçdi bekâyâ*"

(1213)

4.Pazarcık ve Filibe Depremi

Binyüzaltmışüçde Pazarcık'ta şehir-i Filibe
 Emr-i Kakhâr ile (oldı) bir muazzam zelzele
 Mâh-ı savmın onbeşinci günü yevm-i isneyn
 Düşdi (ol) hengâmede âleme bir gulgule
 Ba'dehu vakt-i asrda bir dahi oldı şedîd
 Münhedim oldı minâre câmi ve mescid bile
 Bu iki şehrin harâb oldı der ü dîvârı hep
 Çıkdı eflâke figân u zâr (nâle) velvele
 Zehresi çâk oldı nisvân u ricâlün ser-te-ser
 Zâr u giryân çıkdılar sahrâyâ virüp el ele
 Çâk olup yerler sular çıkdı havâyâ câ-be-câ
 Nushî tahrîr eyledi kim söylene dilden dile